

Darbs ar bērniem un jauniešiem 2020. gadā

Madara Freivalde
Latvijas Nacionālā bibliotēka
Bibliotēku attīstības centrs
madara.freivalde@lnb.lv

Tendences 2020. gadā

- Publiskās bibliotēkas darbā ar bērniem un jauniešiem spēja ļoti veiksmīgi pielāgoties Covid-19 pandēmijas izraisītajiem ierobežojumiem: attālinātā komunikācija, virtuālie pasākumi, jauni veidi un iespējas, lai uzrunātu auditoriju, aktīvāks darbs sociālajos medijos, individuāls darbs ar bērniem un jauniešiem.
- Tika veidoti jauni pakalpojumi un aktivitātes, kā arī esošo pārvešana virtualajā vidē: virtuālās izstādes, konkursi dažādās platformās (piem., "Quiz Maker"), pasākumi platformās "Zoom", "Microsoft Teams", grāmatu apskati tiešraidē un tiešsaistē, video sveicieni lasītājiem sociālajos medijos. Tika piedāvāti pakalpojumi ārpus bibliotēkas telpām.
- Lai uzrunātu skolēnus, bibliotekāri sazinājās ar tuvāko izglītības iestāžu priekšmetu skolotājiem, izveidojot un veicinot sadarbību ar izglītības iestādēm.
- "Kompetenču pieeja mācību saturā" (*Skola2030*) īstenošana publiskajā bibliotēkā, sadarbībā ar izglītības iestādēm un priekšmetu skolotājiem.

Tendences 2020. gadā

- Tika veikta krājuma inventarizācija, jo bibliotekāri varēja vairāk laika veltīt krājuma pārskatīšanai un izvērtēšanai.
- Ņemot vērā, ka no jauniešu puses pieaug pieprasījums pēc izdevumiem svešvalodās, vairāk tiek komplektētas grāmatas angļu un krievu valodā.
- Pateicoties Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstītā projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”, bibliotēku krājumi tika papildināti ar daudzveidīgu un kvalitatīvu Latvijas izdevēju literatūru bērnu un jauniešu auditorijai.

Aktualitātes

Pakalpojumi un aktivitātes

- Attālinātā komunikācija (e-pasti, telefona zvani);
- Izstādes / virtuālās izstādes;
- Literatūras saraksti, grāmatu kopas izglītības iestādēm;
- Tematiskās uzziņas;
- Pasākumi / aktivitātes ārpus bibliotēkas telpām;
- Novadpētniecības nodarbības, pulciņi, aktivitātes;
- Konkursi / spēles bērniem un jauniešiem sociālajos medijos;
- Medijpratība un informācijpratība

Krājums

- Pieaug pieprasījums pēc mācību apguvē noderīgas nozaru literatūras;
- Galda spēļu izsniegšana uz mājām;
- Vienā apmeklējuma reizē tiek paņemtas vairāk grāmatu.

Aktualitātes

Sadarbība

- Sadarbība ar vēstniecībām (Somija, Zviedrija);
- Sadarbība ar speciālajām izglītības iestādēm.

Bērnu un jauniešu iesaiste

- Ēnu diena / brīvprātīgie;
- Interaktīvi pasākumi pirmsskolas izglītības iestādēs;
- “Instagram” profili;
- Video formāts.

Statistika

Statistika

Bibliotēkas lietotāji.

No kopējā skaita bērni un
jaunieši līdz 18.g.v.

2018 – 33 %
2019 – 34 %
2020* – 32 %

Bibliotēkas apmeklējums.

No kopējā skaita bērni un
jaunieši līdz 18.g.v.

2018 – 30.6 %
2019 – 31 %
2020* – 25 %

Izsniegums.

No kopējā skaita bērni un
jaunieši līdz 18.g.v.

2018 – 17 %
2019 – 16.6 %
2020* – 15 %

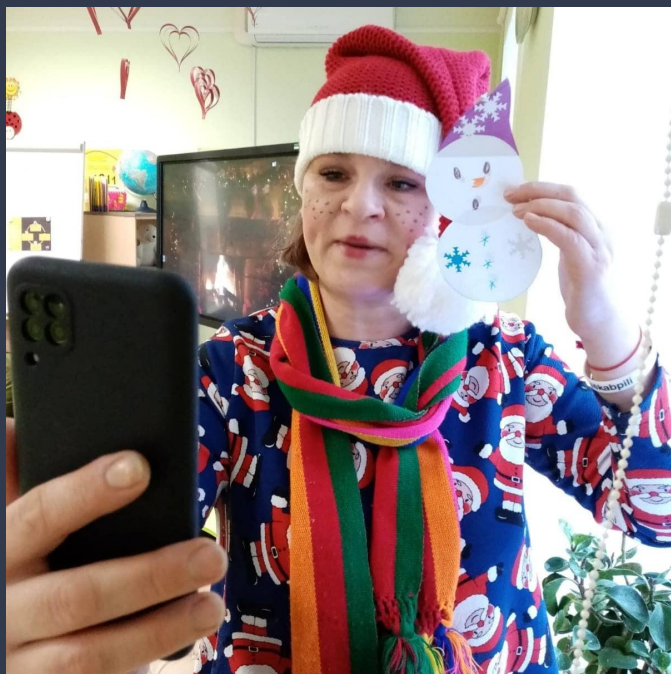
*2020. gada provizorisks statistikas dati

Darbs ar bērniem

Darbs ar bērniem / kopsavilkums

- Pasākumi un aktivitātes tiek pielāgotas epidemioloģiskajai situācijai valstī – tie notiek attālināti vai arī ārpus bibliotēkas telpām, bibliotekāri veido video sveicienus lasītājiem, organizē nodarbības attālināti.
- Cieša sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm: bibliotekāri dodas uz pirmsskolas izglītības iestādēm (ja to atļauj epidemioloģiskā situācija), regulāri piegādā grāmatas, veido attālinātos pasākumus “Zoom”;
- Aktīva dalība LNB lasīšanas veicināšanas programmās “Grāmatu starts”, “Bērnu žūrija”, “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība”. Aktivitātes tiek īstenotas gan klātienē, gan attālināti;
- Organizētas mācību/literārās stundas klātienē bibliotēkā (kad bibliotēka bija atvērta lasītājiem).

Attālinātās Rūķu darbnīcas Jēkabpils Galvenajā bibliotēkā

Pirmsskolas izglītības iestādes tika aicinātas piedalīties attālinātajā (platformā “Zoom”) Rūķu darbnīcā, kurā bērni darbojās radoši. Bērni bija ļoti priecīgi par tādu pieredzi, kas bija interesanta, smieklu pilna un radoša. Visiem bērniem, kas piedalījās Rūķu darbnīcās, tika aizvestas nelielas saldās dāvanas un noliktas ārā pie eglītēm, kas bērniem lika noticēt brīnumiem un svētku sajūtas radīšanai pirms Ziemassvētkiem.

Darbs ar bērniem

Darbs ar bērniem

Tiešsaistes pasākumi Kalētu pagasta bibliotēkā

Kalētu pagasta bibliotēka (Liepājas reģions) sadarbībā ar citām Priekules novada bibliotēkām organizēja 2 tiešsaistes pasākumus pirmskolas iestādes grupām platformā "Zoom". Sadarbībā ar Gramzdas bibliotēku tika rīkoti pasākumi par tēmām: "Latvijai – 102" un "Ziemassvētki".

Abos pasākumos bērni piedalījās viktorīnās, dziedāja dziesmas, minēja mīklas un skatījās animācijas filmu.

Darbs ar bērniem

Zilupes pilsētas bibliotēka (Ludzas reģions) rīkoja pasaku stāstīšanas dienai veltītu sarunu “No kurienes nāk pasakas? Vai visi to zina? Noteikti nē!”

Pasaku stāstīšanas dienā bibliotēkas darbiniece devās uz pirmsskolas izglītības iestādi ar populārākajām pasaku grāmatām, lai ar tām iepazīstinātu bērnus. Uz tikšanos bija atnākušas arī vecmāmiņas. Tika noskaidrots, ko bērni zina par bibliotēku, grāmatām, pasakām, kādas pasakas viņiem patīk un kāpēc. Bibliotekāre pastāstīja par bibliotēku, tās sniegtajiem pakalpojumiem. Bērni iepazīnās ar bibliotēkā esošajām pasaku grāmatām, atpazīna populārākos varoņus un bija ļoti ieinteresēti. Pasākuma noslēgumā vecmāmiņas stāstīja bērniem pasakas, un visi kopā tās ilustrēja.

Tā bija jauna pieredze – atnākt uz pirmsskolas izglītības iestādi ar līdzīgu paņemtajām grāmatām no bibliotēkas, nevis aicināt ciemos bērnus uz bibliotēku.

Darbs ar bērniem

Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa iesaista projektā pirmsskolas izglītības iestādes

Projekts “Izzini pasauli” darbojas jau 10. gadu. Katru mēnesi tika piedāvātas divas dažādas sarunu tēmas, kas atbilst pirmsskolas izglītības mācību programmai. Tās sagatavotas atbilstoši bērnu vecumposmam, balstoties uz jauno kompetenču pieeju mācību saturā. Nodarbības notika latviešu un mazākumtautību pirmsskolas izglītības iestāžu grupās. 4 mēnešu laikā novadītas 70 nodarbības.

Darbs ar bērniem

Annenieku bibliotēka (Dobeles novads) īsteno lasīšanas stundu sākumskolas skolēniem

Lasīšanas stunda "Lasām kopā!" tika noorganizēta Annenieku skolas 2. un 3. klases skolēniem.

Lasīšanas stundas ietvaros tika izlasīta "Pasaka par garo pupu". Pēc izlasīšanas tika pārrunāts grāmatas sižets un grāmatā sastapto un nesaprotamo vārdu nozīme un izmantojums.

Darbs ar bērniem

Cēsu Centrālā bibliotēka piedāvā tematiskas, informatīvi izglītojošas literārās stundas

2020. gada martā 1.–4. klašu skolēniem bija iespēja piedalīties radošā nodarbībā “Kosmisks? Nē, KOMIKSS!”. Tās laikā bērni uzzināja, kas ir komikss, kur tas radies, kā arī izmēģināja spēkus sava komiksa radīšanā. Nodarbības norisinājās gan Cēsu Centrālajā bibliotēkā, gan Cēsu Bērzaines pamatskolā-attīstības centrā, kur aktivitātē varēja piedalīties lielāks skaits bērnu.

Darbs ar bērniem

Interaktīva Bauskas Centrālās bibliotēkas spēle sākumskolas bērniem "Pārbaudi savas zināšanas"

Darbojoties ar spēli, bērni var salikt
pareizi dzejoli, salikt pa pāriem
animāciju filmu varoņus, sašķirot
dārzenus un augļus, atpazīt Bauskas
ģerboni utt.

Darbs ar bērniem

Pārventas bibliotēkas lasīšanas konkurss “Lasīšanas vīruss”

Trešo gadu notika lasīšanas konkurss 4. klašu audzēkņiem “Lasīšanas vīruss”. Tā ir iespēja skolēniem laicīgi trenēties un gatavoties Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkotajam konkursam “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensība”. “Lasīšanas vīrusa” fināls notika Pārventas bibliotēkā, kur finālisti lasīja izvēlētās grāmatas fragmentu. Lasījums vērtēja žūrija, kurā bija pārstāvji gan no Ventspils bibliotēkas, gan Izglītības pārvaldes, kā arī rakstnieks Andris Akmentiņš.

Darbs ar bērniem

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbinieki sagatavoja pārsteigumu saviem mazākajiem lasītājiem. Bibliotēkas "[Facebook](#)" kontā tika ievietots video, kurā bibliotēkas darbinieki izspēlēja latviešu tautas pasaku "Kā lapsa tika pie viltus gudrības".

Darbs ar jauniešiem

Darbs ar jauniešiem / kopsavilkums

- Pamatskolas skolēni labprāt iesaistās bibliotēkas aktivitātēs, taču vidusskolēni bibliotēkā iegriežas, lai pavadītu brīvo laiku vai iegūtu informāciju mācību vajadzībām. Kad bibliotēkas bija slēgtas apmeklētājiem, uzrunāt jauniešus izmantot bibliotēkas pakalpojumus kļūst arvien sarežģītāk;
- Jaunieši piedalījās Ēnu dienā / brīvprātīgais darbs bibliotēkā, kad bibliotēka bija atvērta lasītājiem;
- Krājuma marķēšana ar uzlīmēm uzrunā jauniešus izvēlēties konkrētu grāmatu. Piemēram, ja izdevums ir saņēmis LALIGABA balvu, ir bijis pirmajās vietās “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijā”, grāmata ir pieejama “3td e-grāmatu bibliotēkā” un tam ir atbilstoša uzlīme, tas jauniešus uzrunās vairāk nekā, ja šī grāmata stāvētu plauktā bez marķējuma;
- Sadarbība ar jauniešu organizācijām, lai uzrunātu jauniešus un ieinteresētu apmeklēt bibliotēku;
- Tikšanās ar rakstniekiem. Bibliotēkas atrada veidus, kā realizēt šos pasākumus gan klātienē, gan attālināti;
- Dalība “Bērnu un jauniešu žūrijā”;
- Tiek veidots vizuāli pievilcīgs saturs sociālajos medijos, lai informētu jauniešus par bibliotēkā pieejamiem pakalpojumiem.

ORIENTĒŠANAS SPĒLE

QUEST 2020

CITY REZEKNE

KUR?

TIKŠANĀS
VIETA
RĒZEKNES
VALSTS POŅU
ĢIMNĀZIJAS
AKTU ZĀLĒ

KAD?
24.09.2020

CIKOS?
15:00

SPEĻE PIEDALAS 10.-12. KLAŠU SKOLĒNI:
PESARI SAVU KOMANDU (5 CILVĒKI)
LIDZ 22.09.2020.
PIETIEKTIES VAR RAKSTOT UZ
questcityrezekne@inbox.lv

Šīs projekta īstenošanā
JAUNATLASIENIS UN JAUNĀ KLUBA
KOMERCIĀLS BUDŽARS, TO ĪSTENOŠI
MĒDZINĀTĀJS TĒSIENS UN
ORGANIZĀCĪBAS MĒDZINĀTĀJS
INDIVIDUALISĀS BUDŽARS
PAUSTĀVĀBĪBAS RADĪŠANA
PAUSĒVĀBĪBAS RADĪŠANA

Bibliotēka kā kontrolpunkts un informācijas meklēšanas vieta, tika iekļauta Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas jauniešu iniciatīvu projektu grupas organizētajā orientēšanās spēlē Rēzeknes jauniešiem "Quest city Rēzekne".

Bibliotēku apmeklēja 30 dalībnieki, lai bibliotēkas resursos meklētu un atrastu atbildes uz jautājumiem par Eiropas Savienību.

Darbs ar jauniešiem

Gulbenes novada bibliotēkas darbs ar jauniešiem

Darbu ar vidusskolas vecuma jauniešiem veic Pieaugušo apkalpošanas nodaļa un Reģionālais mācību centrs, aktīvi piedāvājot dažādus pasākumus, kuru laikā jauniešus informē par jaunāko literatūru vai piedāvā mācības par medijpratību un informācijpratību; demonstrē, kā lietot datubāzes bibliotēkā un ārpus tās, kas ir liels palīgs mācībās, īpaši gatavojot zinātniski pētnieciskos darbus u. c. 2. stāva telpās ir izdalīts atsevišķs plaukts, kuru jaunieši jau ir iecienījuši un sev atbilstošo literatūru meklē tur.

Darbs ar jauniešiem

Alūksnes pilsētas bibliotēkā notiek tikšanās ar grāmatu autori

Ar Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas 9. klases audzēkņiem tikās grāmatu autore Anete Felkere. Tikšanās laikā autorei izvērtās interesanta saruna ar jauniešiem par grāmatām, lasīšanas nozīmi personības pilnveidošanā, profesijas izvēli un citām jauniešus interesējošām tēmām.

Ģimenes dienas "Rudens raibumiņi" ietvaros

Clouddrops

baby cloud aicina uz savas dzejas
pirmieskatu 2020. gada 17. oktobrī
plkst. 12.45 Bērnu un jauniešu
bibliotēkas "Zinītis" Apaļajā
zālē

Uz tikšanos!

Pasākums jauniešiem "Clauddrops": pirmieskats 17 gadus vecās dzejnieces Annas Klaudijas Krieviņas (pseidonīms Baby cloud) dzejas lasījumi, prezentācija un gleznu izstāde.

Darbs ar jauniešiem

Bulduru bibliotēkas "Instagram" profils

Bibliotēkas darbinieki atzīst, ka viens no veidiem, kā sasniegt jauniešu auditoriju, ir aktīvi komunicēt sociālajā platformā "[Instagram](#)". Jaunieši sniedz atgriezenisko saiti, spiežot sirsnīgas vai komentējot ierakstus, tādā veidā bibliotekāri uzzina, ko jaunieši domā par konkrēto "Instagram" ierakstu.

Darbs ar jauniešiem

Valkas novada centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas darbinieku novērojumi rāda, ka datubāzu izmantošana bērnu un jauniešu vidū joprojām nav pieprasīts pakalpojums. Lai izglītotu skolēnus par bibliotēkā pieejamajām datubāzēm, nākamajā gadā būtu vērtīgi sagatavot skolēniem konkursu, kurā atbildes meklējamas bibliotēkas datubāzēs. Tādējādi skolēni ne tikai uzzinātu par datubāzu piedāvājumu, bet arī atnāktu uz bibliotēku, uzzinātu ko jaunu, un rezultātā vēl saņemtu balvas.

Kuldīgas Galvenā bibliotēka pauž viedokli, ka mazāk bibliotēku apmeklē pamatskolas vecuma bērni. Tas nozīmē, ka būtu jāveic plašāka sadarbība ar pamatskolu skolotājiem, veidojot kopīgus pasākumus bibliotēkā, t. sk. lasīšanas konkursus. Pēc Kuldīgas Galvenās bibliotēkas veidotās anketas rezultātiem var secināt, ka bērniem un jauniešiem būtu lielāka motivācija piedalīties bibliotēkas veidotajos lasīšanas pasākumos, ja varētu iegūt vairāk balvu. Būtu jārīko dažādi lasīšanas konkursi un uzdevumi pamatskolas vecuma bērniem, kur labākie tiktu apbalvoti ar pārsteiguma balvām un tiktu iegūts papildu vērtējums literatūras stundā skolā, kas motivētu bērnu lasīt vairāk un cītīgāk.

Vai ir nepieciešams izdalīt vecumgrupu “pusaudži”?

2021. gada 25. marta apaļā galda diskusijās bērniem un jauniešiem tika vaicāts, vai būtu nepieciešams izdalīt vecumgrupu “pusaudži”?

Atbildes:

- ☐ 66 % uzskata, ka ir nepieciešams atsevišķi izdalīt arī vecumgrupu pusaudži;
- ☐ 34 % uzskata, ka nav nepieciešams atsevišķi izdalīt vecumgrupu pusaudži;

Ieteikumi:

- ☐ Nepieciešams nodefinēt, kas ir pusaudzis un kas – jauniešs.
- ☐ Jāturpina diskusija par šo tēmu.

Viedoklis: *“Vecumgrupu hierarhija kļūst arvien nenoteiktāka, dažs bērns ir tikpat jaudīgs, kā pusaudzis, kā arī jauniešiem drīkst interesēt bērnišķīgas lietas”.*

Darbs ar ģimenēm

Sadarbība ar ģimenēm / kopsavilkums

- Ģimenes, apmeklējot bibliotēku, ne tikai ņem grāmatas lasīšanai, bet arī piedalās pasākumos;
- Bibliotēkas, jo īpaši tās, kurām tuvumā nav izglītības iestādes, koncentrējas uz pasākumiem ģimenēm;
- Tiek rīkoti Ģimeņu rīti, kuros piedalās visa ģimene (gan klātienē, gan attālināti);
- Pasākumi – veltīti vecākiem par sevis pilnveidošanu un bērnu audzināšanu;
- Bibliotēkās ir pieejams atsevišķs grāmatu plaukts “Vecākiem”;
- Dalība “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijā”.

Sadarbība ar ģimenēm

Kuldīgas Galvenā bibliotēka īsteno ģimeņpratības projektu

2020. gadā, par spīti Covid-19 ierobežojumiem, bibliotēkā izdevās īstenot ģimeņpratības projektu, kuru finansēja Kuldīgas novada pašvaldība, koordinēja sabiedrisko attiecību speciāliste, bet īstenoja Pakalpojumu nodaļa sadarbībā ar Bērnu literatūras centru. Notika trīs nodarbības ("Kā saprast vienu otru ģimenē?", "21. gadsimta bērni – kādi viņi ir?", "Ģimenes budžets – kā to plānot?"), kurās klausītāji piedalījās gan klātienē, gan tiešsaistē.

Virtuālais Valkas novada centrālās bibliotēkas “Bērnu rīts”

Virtuālais “Bērnu rīts” tika organizēts, lai rosinātu ģimenes rīkot kopīgas nodarbes katrs savās mājās. Novembrī ģimenes tika aicinātas piedalīties konkursā “[Vārdu spēles](#)”, ko veidojusi Latviešu valodas aģentūra. Decembrī tika publicēts [uzdevums](#) noskatīties [video](#) un uzminēt piecas mīklas.

Publikācijās par “Bērnu rītiem” internetā tiek izmantota mirkļbirka #BēnuRītiValkā.

Sadarbība ar ģimenēm

Sadarbība ar ģimenēm

**Ludzas pilsētas galvenā bibliotēka
aktīvi piedalās projektos**

Latvijas–Lietuvas pārrobežu
sadarbības programmas projekta
“Ģimenes stiprināšana ar bibliotēkas
sadarbības palīdzību kā ieguldījums
sociālekonomiskajā attīstībā Ludzas
novadā, Rokišķu rajonā un Jēkabpils
pilsētā” (*HOME*) ietvaros iepirkta
spēles bērniem. Plānots ierīkot
interaktīvu telpu, kur ģimenēm pavadīt
brīvo laiku, kā arī vadīt nodarbības
noteiktām grupām.

Sadarbība ar ģimenēm

Limbažu Galvenā bibliotēka rīko Ģimeņu dienas

Kopš bibliotēkas pārcelšanās uz jaunajām telpām, viens no lielākajiem pasākumiem ir Ģimeņu diena, kas tiek rīkota divas reizes gadā. Ģimeņu dienas parasti ir daudzveidīgs un atraktīvs pasākums, kas piesaista bibliotēkai svarīgu mērķauditoriju – ģimenes ar bērniem.

Pasākums tika veltīts LEGO tēmai un izdevās lieliska sadarbība ar biedrību "LatLUG".

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas
pasākumi un citas aktivitātes

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi

- LNB rīkotās lasīšanas veicināšanas programmas “Grāmatu starts”, “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”, “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība”
- Ziemeļvalstu literatūras nedēļa
- “Zvaigzne ABC” lasīšanas stafete
- Lokālie lasīšanas veicināšanas pasākumi
- Dzejas dienas

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi

Somijas vēstniece Latvijā Marja Rīta Korpivāra

Rēzeknes Centrālās bibliotēkas Bērnu bibliotēkā izstāde “Muminu ģimene no Somijas”

Sadarbībā ar Somijas vēstniecību tika organizēta Tūves Jansones daiļradei veltīta izstāde “Muminu ģimene no Somijas”.

Tematiskajos pasākumos, kuri veltīti izstādei, piedalījās sešas jaunāko klašu skolēnu grupas no dažādām pilsētas izglītības iestādēm, kopā 130 bērni un skolotāji. Izstādi apskatīt bija iespēja arī individuāliem apmeklētājiem.

Lai izstāde “Muminu ģimene no Somijas” Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēkā būtu apskatāma, notika veiksmīga Centrālās bibliotēkas vadības un Bērnu bibliotēkas sadarbība ar vairākām institūcijām – Somijas vēstniecību Rīgā, izdevniecības “kuš!” pārstāvjiem, pilsētas izglītības iestādēm.

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi

Tukuma bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā bija apskatāma ceļojošā interaktīvā izstāde “Zīmē un rīmē”

Izstāde tapusi Latvijas simtgadē, izceļot Alberta Kronenberga nozīmīgo ieguldījumu Latvijas kultūras attīstībā. Mākslinieku Annas Vanagas, Agneses Rutkovskas, Martas Laures, Artūra Lāča un Viviannas Marias Stanislavskas radītā ekspozīcija bērniem un jauniešiem palīdzēja labāk izprast savas tautas pagātni un vispārcilvēciskās vērtības – labestību, vienkāršību, godīgumu un asprātību, kas ir mūžīgas un nenoveco.

Ekspozīciju bagātina mākslinieku radītie interaktīvie objekti – miniatūrs karuselis, kas veidots pēc A. Kronenberga grāmatas "Sprunguļmuižā gadatirgus" stilistikas, trīsdimensiju ilustrāciju grāmata ar daiļdarba "Mazais ganiņš un viņa brīnišķais ceļojums" motīviem un digitāli iedzīvināta grāmata "Zelta laiki" ar aktiera Zigurda Neimaņa ierunātu tekstu.

Cēsu Centrālā bibliotēka piedalās starptautiskajā pasaku lasīšanas čempionātā

Jau 3 gadus esam aicināti uz Lietuvā notiekošo Radvilišķu pilsētas publiskās bibliotēkas starptautisko pasaku lasīšanas čempionātu. 2020. gadā nenotika klātienes dalība pasākumā, taču, lai turpinātu iesāktu tradīciju, lietuviešu kolēģi aicināja iesūtīt ierunātas pasakas videoformātā, jo čempionāts notika šādā formātā. Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja Inta Zaksa nolasīja latviešu tautas pasaku “Vecīša cimdiņš”, e-prasmju konsultants Mārtiņš Rijnieks veica pasakas videoierakstu, kas tika nosūtīts uz Radvilišķiem. Lai lietuviešu klausītāji saprastu pasakas saturu, tika nosūtīts arī tās tulkojums krievu valodā.

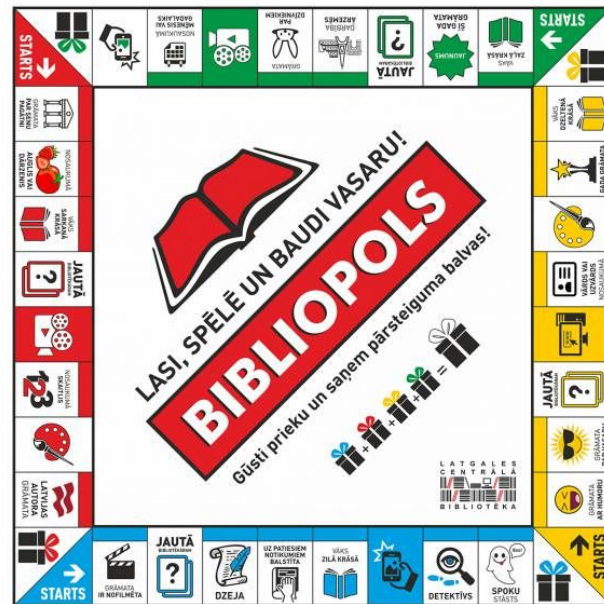
Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi

Latgales Centrālās bibliotēkas lasīšanas spēle “Bibliopols”

Lai veicinātu bērnu lasītprasmi, tika izstrādāta jauna lasīšanas spēle “Bibliopols” individuāliem dalībniekiem. Spēle ieguva lielu atsaucību bērnu, viņu vecāku un bibliotekāru vidū. Vasarā, ievērojot drošības noteikumus, spēlē piedalījās 78 dalībnieki.

[Bibliopola buklets](#)

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi

Pārventas bibliotēka (Ventspils) piedāvā video sēriju “Lasi ar garšu”

Meklējot jaunus risinājumus, kā ieinteresēt bērnus un vecākus grāmatu lasīšanā, tika radīta video sērija “Lasi ar garšu”, kurā bibliotekāri ne tikai iepazīstināja ar kāda autora darbu, bet arī pagatavoja vienu ēdienu, kas grāmatā pieminēts.

[Pirmajā video](#) tika cepti kūksiņi no LALIGABA mūža balvas saņēmēja Jura Zvirgzdiņa grāmatas “Lauvas rūciens”.

[Otrajā video](#), iedvesmojoties no Žaka Frīnsa grāmatas “Skolotājs Jāps var visu”, tika gatavotas gardas pankūkas.

[Trešajā video](#) tika gatavotas “lāčulaivas” un “virpuļkokteilis” no pasaku pavārgrāmatas bērniem “Baltais lācis”.

[Ceturtajā video](#) pēc Esko-Pekta Tītinena un Nikolaja Tītinena grāmatas “Mīļās egles azotē” varones zaķenītes Martas receptes tika cepta maizīte.

[Piektajā video](#), gatavojoties Ziemassvētkiem un izmantojot mazdēla un vectēva no Oles Lunda Kirkegora grāmatas “Mēs ar vectēvu un rūķītis Puks” neparasto recepti, tapa piparkūku kūka.

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi

Dzelzavas bibliotēka (Madonas reģions) rīko foto akciju

Maijā, lai aktualizētu un vienotu lasītājus jaunajai lasīšanas veicināšanas sezonai “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā 2020”, sadarbībā ar Dzelzavas kultūras nama vadītāju, ikviens tika aicināts piedalīties foto akcijā virtuālās iztēles spēlē “Ja es būtu grāmata”, ļaujot grāmatai būt brīvai kopā ar tikpat brīvu lasītāju. Dalībniekiem bija jāizveido savs foto ar grāmatu, jāpublicē fotogrāfija savā “Facebook” laika joslā ar tēmturi #jaesbutugramata (varēja sūtīt arī “Facebook Messenger”, e-pastā), kas pēc tam tika apkopotas [videoklipā](#).

Citas aktivitātes bērnu un jauniešu auditorijai

Citas aktivitātes

Madonas novada bibliotēkas konkursi "Facebook"

Pavasara pandēmijas laikā sociālā medija "Facebook" lietotājiem tika piedāvāts piedalīties trijos konkursos par Madonas pilsētu, Madonas novadu un Lieldienām vietnē "Make Online Quizzes in Minutes – Quiz Maker".

Madonas novada bibliotēka
2020. gada 22. aprīlis · 🌐

Šonedēļ jūs gribam izaicināt vairākas reizes.
Šodien jautājumi par un ap grāmatām, autoriem: <http://www.quiz-maker.com/Q076ITY>. 🤖📖
Lai veicas! Un galvenais - lai aizraujoši. 🤩

QUIZ-MAKER.COM
Par un ap grāmatām
Kurā gadā izdota šī grāmata?, Brīvības statujai vienā rokā ir lāpa. Kas ir otrā rokā?...

#bibliotēkunedēļa2020

tradīcijas

"Bērnu rīti"

Bērnu literatūras nodaļā

2020

Tas ir pasākumu cikls pirmsskolas un sākumskolas bērniem un ģimenēm. Tā ir nodarbība stundas garumā, kurā mazie apmeklētāji ieskatās, ieklausās un iejūtas literārajā un ikdienas pasaulē.

Valkas novada centrālās bibliotēkas Bērnu nodaļa izveidoja virtuālo foto albumu

Īpaši veidots [virtuālais foto albums](#) "Tradīcijas Bērnu literatūras nodaļā" tapa "Bibliotēku nedēļas 2020" ietvaros. Foto albums ļauj ieskatīties divu, trīs gadu nesenā pagātnē Bērnu literatūras nodaļā notikušajās tradīcijās un rīkotajos pasākumos. Tie katru reizi ir bijuši aizraujoši un interesanti. Taču ar interesi fotogrāfijās var vērot, kā mazie bibliotēkas apmeklētāji pieaug, kā viņu vietā nāk citi, mazie un zinātkārie bērni. Publikācijās internetā tika izmantota mirklbirka #bibliotēkunedēļa2020.

Valkas novada centrālās bibliotēkas veidotas [virtuālās izstādes](#).

Citas aktivitātes

Citas aktivitātes

Medijpratības un informācijpratības nodarbības/aktivitātes bibliotēkās

Kuldīgas Galvenā bibliotēka. Klašu grupām tika piedāvātas bibliotēkas darbinieku izstrādātas inovatīvas medijpratības un informācijpratības nodarbības, piemēram, "[Klusā stunda bibliosnapā](#)" (izmantojot lietotni "SnapChat"), "Bibliotekārās paslēpes" u. c., nodarbību tematiku un saturu pielāgojot katrai klašu grupai pēc skolotāju ieteikuma.

Krāslavas novada centrālā bibliotēka. Programmas "Medijpratības pamati pirmsskolniekiem" realizēšana, lai sniegtu priekšstatu medijpratībā 5 un 6 gadīgiem bērniem, izmantojot grāmatas, spēles, radošas aktivitātes, praktiski izmantojot internetu. Nodarbības vada centrālās bibliotēkas darbinieki, izmantojot bibliotēkas aprīkojumu un tiešsaistes platformu "Zoom". Bibliotēkas iniciatīva guva lielu atbalstu.

Gulbenes novada bibliotēkā sākumskolas vecumposmam notika medijpratības un informācijpratības nodarbības, kurās tika runāts par pieklājību un piesardzību internetā. Notika 4 nodarbības.

Citas aktivitātes

Izstāde “Putni” Siguldas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā

2020. gada decembrī tika izstādīta Siguldas novada mākslinieces Unas Leitānes izstāde “Putni”. Tas ir spilgts piemērs, kā Covid -19 pandēmijas laikā individuāli katram apmeklētājam izstādē iespējams aplūkot mākslinieces ilustrētos putnus un pēc tam sameklēt, kurās bērnu grāmatās tie atrodami. Bērniem visinteresantāk bija mākslinieces Unas Leitānes vadībā piedalīties individuālās meistarklasēs un pašiem zīmēt krāšņus putnus.

Citas aktivitātes

Klintaines bibliotēkas (Aizkraukles reģions) vadītāja kā zinātniski pētnieciskā darba vadītāja

Bibliotēkas vadītāja bija zinātniski pētnieciskā darba (ZPD) vadītāja klintainietei, Ilmāra Gaiša Kokneses vidusskolas skolniecei. Aizstāvēt savā skolā ZPD skolniece no maksimāli iegūstamajiem 80 punktiem ieguva 63, tāpēc tika izvirzīta uz Zemgales reģiona skolēnu Zinātniski pētniecisko konferenci. Klintaines bibliotēka lepojas, ka skolniecei Latvijas Lauksaimniecības universitātes Jelgavas pilī Zemgales reģiona skolēnu Zinātniski pētnieciskajā konferencē tika pasniegts Goda raksts un iegūta 3. pakāpe par ZPD “Stukmaņu muižas un atjaunotās Sofijas skolas darbība no 1853. gada līdz 2009. gadam”.

Novadpētniecība

Novadpētniecība / kopsavilkums

- Novadpētniecības pulciņi;
- Pasākumi, aktivitātes, nodarbību cikli bērnu un jauniešu auditorijai;
- Pārskata gadā bija iespēja sakārtot novadpētniecības materiālus, jo bibliotēkām bija laiks un iespēja netraucēti veikt šo darbu;
- Pateicoties novadpētniecības materiāliem bibliotēkā, bērni un jaunieši iepazīst savu dzimto pilsētu, kā arī izmanto tos zinātniski pētnieciskajos darbos un projektu nedēļas ietvaros.
- Dalība projektos (piem., "[Zenit stāsti](#)").

Novadpētniecība

Jēkabpils pilsētas bibliotēka izstrādā galda spēli “Jēkabpils stāsti”

Domājot par Jēkabpils pilsētas vēstures un bibliotēkas novadpētniecības materiālu popularizēšanu, Jēkabpils pilsētas bibliotēka izstrādāja galda spēli “[Jēkabpils stāsti](#)”.

Spēles gaitu nodrošina klasiska galda spēles metode ar pievienotu mūsdienīgu risinājumu jautājumu uzdošanai – video jautājumi –, kā ceļu uz tiem izmantojot QR kodu. Par grafiski attēlotajiem objektiem uz spēles laukuma atsevišķā bukletā sniegta informācija, veicinot zināšanas par pilsētas kultūrvēsturi.

Spēle ir aicinoša jauniešiem, kā arī citu paaudžu grupām. Tā rosina saturiskas sarunas par kultūrvēstures jautājumiem, īpaši, ja tajā piedalās dažāda vecuma pārstāvji. Tiek kopts un veidots lokālpatriotisms. Darbs ir iecerēts kā saturisks komunikācijas veids starp dažādām paaudzēm.

Uzdevums – nokļūt no Jēkabpils uz Krustpili vai no Krustpils uz Jēkabpils sākuma/beigu punktu.

Novadpētniecība

Valkas novada centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa īsteno nodarbību ciklu

Lai pilnveidotu saturīgas laika pavadīšanas iespējas bērniem vasarā, Valkas novada centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa sadarbībā ar biedrību “Valkas attīstībai” īstenoja projektu ar 5 dienu nodarbību ciklu “[Iepazīsti novadu kopā ar bibliotēku](#)”. Projekta mērķis bija veicināt izpratni par vienu no prioritārajiem bibliotēkas darba virzieniem – novadpētniecību, konstatēt, ko publiskā bibliotēka vāc un uzkrāj savā novadpētniecības krājumā: publicēto informāciju, dažādus dokumentus par savu novadu. Tika aplūkoti objekti, satikti novada iedzīvotāji, uzņēmēji, personības, novērtējot Valkas novada bagātību un savdabību. Projekta dalībnieki ieskatījās bibliotēkas novadpētniecības krājuma dažādībā, mācījās meklēt informāciju, uzzināja dažādus faktus par Valku, mēģinot noteikt, vai tie ir patiesi, vai nepatiesi.

Publikācijās par projektu internetā tika izmantotas mirklbirkas [#iepazīstiValkasnovadu](#), [#kopāarbibliotēku](#).

Novadpētniecība

Talsu Galvenā bibliotēka rīkoja novadpētniecības pasākumu Talsu ģimnāzijas 1. un 2. klašu skolēniem par godu Talsu vārda dienai “Tava pilsēta agrāk un tagad”. Izmantojot digitālo tāfeli, bērni skatījās prezentāciju par Talsu pakalniem, ielām, senām celtnēm. Pēc kopīgi pārrunātās prezentācijas bērniem komandās bija jāveic uzdevumi, piemēram, pēc fotogrāfijām jāatpazīst konkrētas vietas. Lai bērni būtu sagatavoti šim pasākumam, bija jāveic mājasdarbs – jāatrod teikas par Talsiem. Skolotājas šo pasākumu atzina par labu vēstures/novadpētniecības stundu, jo sagatavotais materiāls – prezentācija – noderēs, turpinot sarunas par savu pilsētu un tās izzināšanu.

Balvu Centrālā bibliotēka rīkoja pasākumu ciklu, kas veltīts **Balvu pilsētas dzimšanas dienai**.

- Erudīcijas spēle “Mana pilsēta Balvi” – skolēni atraktīvā formā izstaigāja savu pilsētu kartē, apstājoties pieturās un atbildot uz dažādiem jautājumiem par pilsētas vēsturi, objektiem, minot mīklas, liekot puzzles.
- Erudīcijas spēle – zināšanu rulete” Latvija. Balvi. Vēsture. Literatūra .Folklorā.”
- Literāri tematiskā stunda “Iepazīsti Balvus un to apkārtni caur folkloru” 2. klasēm visa februāra garumā: iepazīšanās ar novadpētniecības materiāliem par Balviem, Ā. Skultes muzikālās poēmas “Viļņi” ieraksta klausīšanās, mīklu minēšana, iejušanās pasaku tēlos, novēlējumu zīmēšana pilsētai.

Novadpētniecība

Amatas novada **Zaubes pagasta bibliotēka** piedāvā klašu grupām novadmācības stundas. Tajās skolēni tiek iepazīstināti ar bibliotēkas novadpētniecības materiālu krājumu. Lai bērni iepazītu novadniekus, uzzinātu, kas ir represētie, kas ir Lāčplēša diena un Lāčplēša ordeņa kavalieri, bibliotekāre vada tematiskās nodarbības. Nodarbības notiek gan skolā, gan bibliotēkā, kā arī pie vietējā represēto pieminekļa. Ir sastādīts novadmācības stundu tematiskais plāns 5.–9. klasei. Katru gadu tas tiek papildināts ar jaunu informāciju, līdz ar to ik gadu bērniem ir iespēja uzzināt kaut ko jaunu par savu novadu, novadniekiem.

Vidagas bibliotēkā sadarbībā ar Virešu saietu namu un novadpētniecības centru “Mājvieta” tika organizēts pasākums “Solistes Vardes dzimšanas diena”, ar mērķi popularizēt novadnieces Kornēlijas Apškrūmas daiļradi, īpaši izceļot dzejnieces radītās bērnu dzejas spilgtāko tēlu – Solisti Vardi.

Krāslavas Bērnu un Jauniešu centra un **Krāslavas novada centrālās bibliotēkas** novadpētniecības pulciņš “[Jāntārpini](#)” izveidoja prezentāciju par dzimto novadu skolēnu gājumu Latvijas Skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētkos Rīgā (1960–2015).

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Sadarbība ar izglītības iestādēm / kopsavilkums

- Dalība LNB lasīšanas veicināšanas programmās “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”, “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība”;
- Dalība Ziemeļvalstu literatūras nedēļas lasījums;
- Sadarbība ar priekšmetu skolotājiem: valodu jomas, sociālās un pilsoniskās jomas; kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas (vizuālās mākslas skolotāja); vēstures un sociālo zinību jomas;
- Sadarbība literatūras sarakstu izveidē;
- Publiskās bibliotēkas atbalsts starptautiskajā Lietuvas un Latvijas skolu bibliotēku projektā “Baltu literatūras nedēļa”;
- Īstenota kompetenču pieeja mācību saturā.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Rīgas Centrālā bibliotēka piedāvā pakalpojumu “Grāmatu kopa izglītības iestādei”

Pēc izglītības iestādes pedagoga vai bibliotekāra pasūtījuma tika sagatavotas tematiskas grāmatu kopas. Šādi Rīgas skolas un bērnudārzus sasniedza gan jau sagatavotas tematiskās izstādes, gan informācijas resursi mācību procesa nodrošināšanai. Grāmatu kopas tika papildinātas ar darba lapām, jautājumiem un uzdevumiem par izlasīto. Šādas grāmatu kopas tika sagatavotas gan par gadskārtu svētkiem, nozīmīgiem notikumiem un slaveniem cilvēkiem, gan par bērniem interesantām tēmām. Lai bērni varētu piedalīties lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un Ziemeļvalstu literatūras nedēļā, vairākas bibliotēkas sagatavoja grāmatu kopas ar uzdevumiem. Vairāku filiālbibliotēku darbinieki pēc skolas bibliotekāra vai pedagoga pieprasījuma gatavoja un izglītības iestādēm nosūtīja informatīvas slaidrādes par dažādām tēmām, kas tika izmantots kā palīgmateriāls mācību procesā. Slaidrādēs tika informēts par bibliotēkā pieejamajiem informācijas resursiem, un tās tika papildinātas ar interesantiem faktiem un attēliem.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Sadarbība lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” ietvaros

Ainažu, Liepupes un Salacgrīvas vidusskolas bibliotēku lasītāji aktīvi iesaistījušies “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” grāmatu lasīšanā un vērtēšanā. Salacgrīvas novada bibliotēka piedalās kā atbalsta bibliotēka, piedāvājot grāmatas visām vecumgrupām.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Viestītes bibliotēka (Jēkabpils reģions) sadarbojas ar skolas bibliotēku pasākumu organizēšanā

Septembrī notika starptautiskais Lietuvas un Latvijas skolu bibliotēku projekts “Baltu literatūras nedēļa”, kurā jau vairākus gadus pilsētas bibliotēka cenšas atbalstīt skolas bibliotēku pasākumu organizēšanā. Šoreiz projekta ietvaros tika kopīgi organizēta literāra pēcpusdiena “Kā zaķis iepazīna jūtas”, kas bija veltīta lietuviešu bērnu rakstnieces Šarūnes Baltrušaitienes grāmatai “Kā zaķis iepazīna jūtas”. Visas nedēļas garumā 2. klases skolēni lasīja grāmatu, un, kad tā bija iepazīta, skolēni un viņu skolotāja sagatavoja par katru no zaķēna piedzīvotājām situācijām “dzīvās bildes”. Tie bija nelieli iestudējumi par tādām emocijām kā skumjas, skaudība, bailes, dusmas un prieks. Pēc pasākuma bibliotekāres kopā ar bērniem pārrunāja to, kā skolēniem bija patikusi rakstnieces grāmatiņa. Bērni pastāstīja, kā viņi personīgi ir iepazinuši jūtas, ko pārdzīvoja grāmatas galvenais varonis. Tāpat skolēniem bija interesanti uzzināt, kā tapusi šīs rakstnieces grāmatiņa un kāpēc tieši tā būtu jālasa kopā ar kādu no pieaugušajiem.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas filiālbibliotēkas “Libris” sadarbība ar speciālo skolu

Bibliotēka sadarbībā ar Liepājas Līvupes pamatskolu-attīstības centru izstrādāja nodarbību ciklu par videi draudzīgu dzīvesveidu “Zemīša kreņķis”. Organizējot nodarbību, tika izmantoti fragmenti no Agneses Vanagas grāmatas “Plastmasas huligāni” un apgūtas prasmes plastmasas maisiņu locīšanā. Tika veikti uzdevumi par atkritumu atpazīšanu un pareizu šķirošanu.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Līvanu novada centrālā bibliotēka skolas telpās rīko radošās darbnīcas

Darbnīcās tika īstenotas šādas aktivitātes:

- Tika runāts par grāmatu "Lupatiņi", veidotas grāmatzīmes.
- Bērni klausījās audioierakstu no grāmatas "Sīpoliņš un viņa draugi". Pasākuma dalībnieki iejutās Sīpoliņa draugu lomās, izvēlējās, kuru dārzeni atveidos, gatavoja papīra kroņus un bija Dārzeņu karaļvalsts prinči un princeses.
- Mazajiem "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" ekspertiem notika kopīga lasīšana par gurķi Elmāru, izmantotas darba lapas "[Lasi! Atbalsti! Iesaisties!](#)" ar interesantiem uzdevumiem bērniem par grāmatu.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas filiālbibliotēkas “Varavīksne” organizētā Ziemeļvalstu literatūras nedēļas nodarbības

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas laikā organizētas attālinātas nodarbības skolēniem “Ziemeļvalstis un pasaule. [Vikingi nāk!](#)”.

Skolēni iepazīnās ar vikingsiem, video apskatīja Ziemeļvalstu literatūras izstādi un aplūkoja vikingu apģērbus un dažādus citus priekšmetus, lasīja vikingu sāgas un radoši darbojās.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Salaspils novada bibliotēka sadarbojas ar vizuālās mākslas pulciņa skolotāju

Turpinoties labai sadarbībai ar Salaspils 1. vidusskolas vizuālās mākslas pulciņa skolotāju, bibliotēkas apmeklētājiem tika piedāvāta bērnu mākslas darbu izstāde “Radi rotājot”, kurā bija aplūkojami XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku vizuālās un vizuāli plastikās mākslas programmas “RADI ROTĀJOT” radošo darbnīcu konkursa 1. kārtas darbi. Taču izstādi klātienē varēja aplūkot tikai neilgu laiku, tāpēc tika izveidota virtuālā izstāde, kura ir ievietota bibliotēkas tīmekļvietnē un [“Facebook”](#).

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Rikavas pagasta (Rēzeknes reģions) bibliotēkā darbojas Jauno literātu kopa

Sadarbībā ar skolotāju piecus gadus darbojas Jauno literātu kopa, kas aktīvi piedalās reģiona mēroga literārajos un tematiskajos pasākumos. Jauno literātu darbi tiek publicēti vietējos un reģionālajos laikrakstos, dzejas krājumos. Latgales skolēnu patriotiskās dzejas konkursam “Latvija, cik daudz Tev vēlos teikt!”, kuru rīkoja Preiļu Galvenā bibliotēka, tika iesūtīti 98 darbi no visas Latvijas. Saskaņā ar žūrijas lēmumu starp labākajiem darbiem, kas tiks iekļauti grāmatā, ir Rikavas jauno literātu dzejas kopas “Dzejas garša” aktīvistes, dzejnieces Ingas Strogonovas dzejolis.

Sadarbība ar izglītības iestādēm
“Kompetenču pieeju mācību saturā
(*Skola2030*)” ietvaros

Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieeju mācību saturā (Skola2030)” ietvaros / kopsavilkums

- Sadarbība ar skolotājiem, skolu bibliotekāriem;
- Skolēni zin, kur atrodas bibliotēka (skolas un publiskā) un kādus pakalpojumus tā sniedz;
- Veidojot nodarbības, tiek domāts par to, ko bērns un jauniešis iegūs pēc nodarbības utt.;
- Pasākumu pielāgošana kompetencēs balstītam saturam;
- Tiek gatavoti informatīvi / izglītojoši materiāli, ko piedāvāt skolotājiem / skolēniem;
- Informācijpratības stundas;
- Mācību stundas notiek bibliotēkā.

Piemēri no publisko bibliotēku pārskatiem

Gatavojot aktivitātes pirmsskolas vecuma bērniem, **Limbažu Galvenās bibliotēkas** darbinieki domā par to, lai bērns tajās varētu apgūt ko jaunu, radoši sevi pilnveidot, kā arī lai darbošanās process būtu interesants un bērnam saistošs. Pirmsskolas vecuma bērni mācās no savas pieredzes – mācās darot, to arī ņem vērā, organizējot pasākumus šai apmeklētāju kategorijai.

Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas darbinieki regulāri seko aktualitātēm *Skola2030*, vebināru ierakstus noskatoties *Skola2030* "YouTube" kanālā un plānojot savu darbu atbilstoši pirmsskolas izglītības iestāžu darba plāniem un mācību programmām. Bibliotēka palīdz audzinātājām padziļināti iepazīties ar izvēlēto tēmu, piedāvājot dažādu literatūru. Veidojot nodarbības, tiek domāts par to, lai tās būtu saturiski daudzveidīgas.

Piemēri no publisko bibliotēku pārskatiem / nodarbības

Balvu Centrālajā bibliotēkā notika informācijpratības stundas (gan klātienē, gan attālināti).

Svētciema bibliotēka organizē pasākumus pirmsskolas bērniem, pirms katra pasākuma kopā ar skolotājām izrunājot, kā labāk pasniegt attiecīgo tēmu, balstoties uz kompetenču pieeju.

Piemēri no publisko bibliotēku pārskatiem / sadarbība

Sadarbībā ar sociālās un pilsoniskās jomas mācību priekšmetu skolotāju apvienību un vadītāju, **Jēkabpils Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā** norisinājās konkurss sociālajās zinībās "Esi drošs!".

Sadarbībā ar Jūrmalas skolu bibliotekāru metodiskās apvienības vadītāju **Jūrmalas Centrālās bibliotēkas** telpās klātienē noorganizēta metodiskās apvienības sanāksme par tēmu "Skola 2030—skolas bibliotekārs—skolotājs—skolēns" izglītības iestāžu bibliotekāriem.

Smiltenes novada bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa. Pirms jaunā mācību gada sākuma Smiltenes pirmsskolas izglītības iestādēm tika izsūtīts pasākumu piedāvājums 2020./2021. mācību gadam, īstenojot "Kompetenču pieeju mācību saturā". Šāda prakse tika īstenota jau otro gadu, un arī 2020. gadā bija vērojams liels pieprasījums pēc bibliotēkas organizētajiem pasākumiem.

Latgales Centrālā bibliotēka. Veicinot sadarbību ar Daugavpils pilsētas izglītības iestādēm "Kompetenču pieejas mācību saturā" īstenošanā, tika realizēts apjomīgs darbs, piedāvājot pasākumus, kas tika pielāgoti kompetenču pieejai mācību saturā.

Piemēri no publisko bibliotēku pārskatiem / sadarbība

Ludzas pilsētas galvenā bibliotēka. Skolu un publisko bibliotēku darbinieki aktīvi iesaistās mācību procesā, iepazīstina ar bibliotēkas krājumu, māca meklēt informāciju, sniedz uzziņas un piedāvā telpas mācībām. Lai realizētu jauno mācīšanās pieeju, bibliotēkā tiek turpināts darbs pie radošas, daudzfunkcionālas, bērnu interesēm un vajadzībām atbilstošas mācību vides izveides, kur ir iespēja bērnam pašam pētīt, izzināt un mācīties.

Valmieras bibliotēka, sadarbojoties ar Valmieras Valsts ģimnāzijas skolotājām, īsteno nodarbības apvienošanu ar diviem mācību priekšmetiem – angļu valodu un ķīmiju. Šajā modelī skolēni tiek iepazīstināti ar trim bibliotēkā pieejamajām enciklopēdijām, bet spēle notiek tikai “Britannica Library” (lai nodrošinātu angļu valodas izmantojumu). Skolēniem iepriekš ir dots mājasdarbs, kas ir angļu valodā par ķīmijas tēmu. Bibliotēkas nodarbībā bērni meklē atbildes uz jautājumiem, kas viņiem doti mājasdarbā.

Preiļu Galvenā bibliotēka. Vairāku gadu garumā notiek sadarbība ar Preiļu Brīvās skolas audzēkņiem un viņu skolotājiem. Arī 2020. gadā skolotāja ar saviem audzēkņiem apmeklēja trīsdimensiju radošās darbnīcas un Ģimenes digitālajā aktivitāšu centrā novadīja matemātikas stundu, kurā skolēni, izmantojot iegūtās trīsdimensiju zīmēšanas prasmes, ar 3D pildspalvu veidoja telpiskas ģeometriskās figūras.

Skolu bibliotēku sadarbība ar reģiona galveno bibliotēku un publiskajām bibliotēkām 2020. gadā*

*Informācija atspoguļota apkopotā veidā no skolu bibliotēku anketām par darbu 2020. gadā.

Sadarbība ar reģiona galveno bibliotēku*

- Konsultatīvais un informatīvais atbalsts; palīdzība bibliotēkas krājuma inventarizācijas jautājumos (attālināti).
- Informē par pasākumiem, kuri notiek RGB (izstādes, tikšanās ar autoriem utt.);
- Dalība profesionālās pilnveides pasākumos;
- Regulāri tiek saņemta informācija par izmaiņām bibliotēku informācijas sistēmā "ALISE";
- Izveidota skolu bibliotekāru "WhatsApp" grupa ātrākai saziņai reģiona ietvaros;
- RGB palīdzēja skolas bibliotēkām organizēt mācību grāmatu izsniegšanu, lai process norisinātos ātrāk.

*Informācija atspoguļota apkopotā veidā no skolu bibliotēku anketām par darbu 2020. gadā.

Sadarbība ar publisko bibliotēku*

- Dalība lasīšanas veicināšanas programmās un pasākumos (“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība”, “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa”, Dzejas dienas);
- Kopīgi īstenoti projekti (“Zentit stāsti”, VKKF projekti);
- Skolēni dodas uz publiskās bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem;
- Darbs ar parādniekiem. Piemēram, ja skolas bibliotēkā kāds no skolēniem ilgstoši nav nodevis grāmatu, skolas bibliotekārs sazinās ar publiskās bibliotēkas bibliotekāru un painformē par šo situāciju. Ja skolēns ierodas publiskajā bibliotēkā, bibliotekārs atgādina, ka ir jānodod grāmata skolas bibliotēkā;
- Konsultācijas par literatūras sarakstiem;
- Publiskās bibliotēkas krājuma un resursu izmantošana mācību stundās;
- Tiek izmantots starpbibliotēku abonements, jo skolas bibliotēkā nav tik daudz nozaru un daiļliteratūras kā publiskajā bibliotēkā;
- Skolas bibliotēka kā starpposms starp publisko bibliotēku un skolotājiem.

*Informācija atspoguļota apkopotā veidā no skolu bibliotēku anketām par darbu 2020. gadā.

Sociālie mediji un paltformas bibliotēku darbā

Kuras platformas ir visbiežāk izmantotās 2020. gadā?

2021. gada 25. marta apaļā galda diskusijās darbā ar bērniem un jauniešiem tika vaicāts, kuras platformas visbiežāk tika izmantotas darbā ar bērniem, jauniešiem un ģimenēm. Tika saņemtas 29 atbildes:

“Facebook” – 83 %

“Zoom” – 59 %

“WhatsApp” – 59 %

“Instagram” – 41 %

“Microsoft Teams” – 24 %

“TikTok” – 7 %

“SnapChat” – 3 %

“Google Meet” – 3 %

Citas platformas – 17 %

Sociālie mediji, “WhatsApp”, interneta platformas

“WhatsApp” – no 16 gadu vecuma

“Facebook” – no 13 gadu vecuma

“Instagram” – no 13 gadu vecuma

“TikTok” – no 13–15 gadu vecumam profils ir
privāts

“SnapChat” – no 13 gadu vecuma

Sociālo tīklu drošības ceļvedis

Populārāko sociālo tīklu risku apkopojums

www.drossinternets.lv

Lai izdodas!

Prezentāciju sagatavoja

Madara Freivalde
madara.freivalde@lnb.lv

Publisko bibliotēku pārskati: <https://dom.lndb.lv/data/obj/70743.html>